

C-579/21. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2021. szeptember 22.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Itä-Suomen hallinto-oikeus (Finnország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. szeptember 21.

Felperes:

J. M.

A többi fél az eljárásban:

Az adatvédelmi biztos helyettese

Pankki S

**ITÄ-SUOMEN
HALLINTO-OIKEUS****KÖZBENSŐ
HATÁROZAT**

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

**AZ ELJÁRÁS
TÁRGYA**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke alapján az Európai Unió Bírósága elé terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem

Felperes

J. M.

**A többi fél az
eljárásban**Az adatvédelmi biztos helyettese
Pankki S**A megtámadott
határozat**

Az adatvédelmi biztos helyettesének 2020. augusztus 4-i határozata [omissis]

Az alapeljárás tárgya és a releváns tényállás

- 1 Az Itä-Suomen hallinto-oikeus (kelet-finnországi közigazgatósági bíróság, Finnország) előtt folyamatban lévő eljárásban az a kérdés merül fel, hogy miként kell értelmezni a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) 4. cikkének 1. pontját és 15. cikkének (1) bekezdését.
- 2 Az alapeljárás tárgyát a „személyes adat” fogalmának értelmezése, valamint az érintett azon joga képezi, hogy hozzáférést kapjon a róla gyűjtött adatokhoz. J. M., aki megindította az eljárást az Itä-Suomen hallinto-oikeus (kelet-finnországi közigazgatósági bíróság) előtt, munkavállalóként dolgozott a Pankki S-ben (a továbbiakban: bank). J. M. ezenkívül a bank ügyfele is volt. Állítása szerint J. M. 2014-ben szerzett tudomást arról, hogy a 2013. november 1. és december 31. közötti időszakban, amikor a banknál dolgozott, ellenőrizték saját ügyféladatait. J. M. gyanúja szerint adatai ellenőrzésének indokai nem voltak teljes mértékben jogszerűek. 2018. május 29-i levelében arra kérte a bankot, hogy bocsássa rendelkezésére azokat az információkat, amelyekből kiderül, hogy kik kezelték ügyféladatait a 2013. november 1. és december 31. közötti időszakban, valamint hogy tájékoztassa őt ügyféladatai kezelésének céljáról. J. M.-et időközben elbocsátotta a bank. J. M. többek között azzal indokolta hozzáférés iránti kérelmét, hogy tisztázni szeretné elbocsátásának indokait.
- 3 J. M.-nek 2018. augusztus 30-án adott válaszában a bank mint adatkezelő megtagadta a J. M. ügyféladatait kezelő alkalmazottak nevének közlését. A bank véleménye szerint az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke szerinti, a saját adatok ellenőrzéséhez való jog nem vonatkozik a bank adatkezelési rendszerének naplóadataira. A kért információk az adatokat kezelő alkalmazott, nem pedig az ügyfél személyes adatai. J. M.-nek adott válaszában a bank mint adatkezelő közölte, hogy a félreértések tisztázása érdekében további magyarázatokkal szolgál a naplóadatokkal kapcsolatban. E magyarázatok szerint 2014-ben a bank belső ellenőrzési részlege megvizsgálta J. M. ügyféladatainak 2013. november 1. és december 31. közötti kezelését. A belső ellenőrzési részleg arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó időszakban a bank négy alkalmazottja kezelte J. M. adatait, és hogy az adatok kezelése a bank egy másik ügyfele adatainak kezelésével függött össze, akivel J. M. kapcsolatban állt, amikor az ügyet kezelte. A másik ügyfél adataiból kiderült, hogy egy J. M. nevű személy kötelezettként kötelmi viszonyban állt vele. Mivel ugyanekkor ügyintézőként J. M. a banknál ennek az ügyfélnek az ügyfélkapcsolati felelőse volt, a banknak tisztáznia kellett, hogy a szóban forgó kötelezett J. M.-e, és nem áll-e fenn ezért megengedhetlen összeférhetetlenség. A bank szerint az ügy tisztázása J. M. adatainak kezelését is szükségessé tette, és a bank minden egyes alkalmazottja, aki az adatait kezelte, állásfoglalást adott a belső ellenőrzési részlegnek az adatkezelés indokairól. A bank kijelentette továbbá, hogy nem gyanúsítja J. M.-et jogellenes magatartással a banknál 2013-ban végzett adatkezeléssel kapcsolatban.

- 4 J. M. a nemzeti felügyeleti hatósághoz, azaz az adatvédelmi biztos hivatalához fordult az ügygel, és azt kérte, hogy az adatvédelmi biztos utasítsa a bankot a kért információk közzétételére. J. M. véleménye szerint minden személynek joga van a saját magát érintő ügyekhez és információkhoz való [hozzáféréshez]. Az ügyfeladatok kezelésére vonatkozó információk nem minősülnek közvetlenül egy személy saját adatainak, de közvetlen kapcsolatban állnak egy személy adatainak megfelelő kezelésével és annak biztosításával. Ha egy személynek nem lenne joga a megfelelő információk megszerzéséhez, az érintettnek nem lenne tényleges eszköze annak ellenőrzésére, hogy megfelelően kezelték-e a rá vonatkozó adatokat.
- 5 2020. augusztus 4-i határozatával [omissis] az adatvédelmi biztos helyettese elutasította J. M.-nek az általa kért banki információkhoz való hozzáférés iránti kérelmét. Az adatvédelmi biztos helyettese nem utasította tehát a bankot mint adatkezelőt az általános adatvédelmi rendelet 58. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján arra, hogy teljesítse J. M.-nek a rendelet szerinti jogai gyakorlására vonatkozó kérelmét. Határozatában az adatvédelmi biztos helyettese megállapította, hogy J. M. kérései valójában a felhasználói naplódatokhoz való hozzáférés iránti kérelemnek minősültek. Határozatában az adatvédelmi biztos helyettese hivatkozott korábbi döntéshozatali gyakorlatára, amely szerint a felhasználói naplódatok nem magukra az ügyfelekre, hanem az ügyfeladatokat kezelő munkavállalókra vonatkozó adatok. Ezért úgy tekintették, hogy a felhasználói naplóban szereplő adatokra nem terjed ki a nemzeti jogban korábban hatályban volt, a személyes adatokról szóló törvény (523/1999)¹ 26. §-a szerinti hozzáférési jog. A naplódatok – különös törvények alkalmazási körén kívüli – ellenőrzéséhez való jogot ennél fogva azon személyek számára tartották fenn, akik maguk kezelték a nyilvántartási rendszerben szereplő személyes adatokat. Az adatvédelmi biztos helyettese úgy véli továbbá, hogy a naplódatok az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásának keretében olyan adatoknak kell tekinteni, amelyek az ügyfeladatokat kezelő munkavállalókra vonatkoznak, és ezért a naplódatok nem olyan J. M.-re vonatkozó adatoknak minősülnek, amelyekhez J. M. a rendelet 15. cikke alapján jogosult hozzáférni.
- 6 Az Itä-Suomen hallinto-oikeus (kelet-finnországi közigazgatási bíróság) előtt indított keresetében J. M. az adatvédelmi biztos helyettese határozatának megsemmisítését kérte. J. M. úgy véli, hogy az általános adatvédelmi rendelet alapján jogosult tájékoztatást kapni arról, hogy kik és milyen minőségben ellenőrizték adatait a banknál. A tájékoztatásra az adatkezelő által előidézett adatvédelmi incidens bizonyításához van szükség. Az adatkezelőnek képesnek kell lennie annak igazolására, hogy J. M. személyes adatainak kezelése jogszerű, megfelelő és átlátható volt. A J. M. adatainak kezelésével kapcsolatban az adatkezelő által adott magyarázat szerinte nem felel meg az általános adatvédelmi rendelet követelményeinek.

¹ Finlex: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/kumotut/1999/19990523>

- 7 Az adatvédelmi biztos helyettese a Hallinto-oikeus (közigazgatási bíróság) előtt megerősítette azon álláspontját, hogy a kért információk az ügyféladatokat kezelő munkavállalókra vonatkoznak, és ezért az érintett hozzáférési joga nem terjed ki ezen információkra.
- 8 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tervezetére vonatkozó észrevételében a bank kifejtette, hogy a J. M. által kért naplódatok nem J. M. személyes adatai, és az ilyen információkra ezért nem terjedhet ki az általános adatvédelmi rendelet szerinti hozzáférési jog.

A nemzeti jog és az ítélkezési gyakorlat

Az adatvédelemről szóló törvény (1050/2018)

- 9 Az adatvédelemről szóló törvény 1. §-a értelmében ez a törvény a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletet (általános adatvédelmi rendelet) és annak belföldi alkalmazását pontosítja és egészíti ki.
- 10 A törvény 30. §-a szerint a munkavállalók személyes adatainak kezelésére, a munkavállalók esetében elvégzendő vizsgálatokra és ellenőrzésekre és az ezek során betartandó követelményekre, valamint a munkahelyi technikai ellenőrzésre és a munkavállalók e-mailjeinek letöltésére és megnyitására vonatkozó rendelkezéseket a magánélet munkahelyi védelméről szóló törvény (759/2004) tartalmazza.
- 11 A törvény 34. §-ának első bekezdése értelmében az érintett nem jogosult arra, hogy az általános adatvédelmi rendelet 15. cikkével összhangban hozzáférést kapjon a róla gyűjtött adatokhoz, ha
 - 1) az adatok rendelkezésre bocsátása veszélyeztetheti a nemzetbiztonságot, a honvédelmet, a közrendet és a közbiztonságot vagy a bűncselekmények megelőzését vagy felderítését;
 - 2) az adatok rendelkezésre bocsátása komoly veszélyt jelenthet az érintett egészségére vagy kezelésére, illetve az érintett vagy valamely harmadik személy jogaira; vagy
 - 3) a személyes adatokat felügyeleti és ellenőrzési tevékenységek során használják fel, és az adatok visszatartása Finnország vagy az Európai Unió fontos gazdasági vagy pénzügyi érdekének védelméhez szükséges.
- 12 Ugyanezen rendelkezés második bekezdése értelmében abban az esetben, ha az első bekezdés alapján az adatoknak csak egy részére nem terjed ki az általános

adatvédelmi rendelet 15. cikkében szabályozott jog, az érintett jogosult arra, hogy hozzáférést kapjon a rá vonatkozó összes többi adathoz.

- 13 Ugyanezen rendelkezés harmadik bekezdése szerint az érintettet tájékoztatni kell a korlátozás indokairól, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti a korlátozás célját.
- 14 Ugyanezen rendelkezés negyedik bekezdése értelmében az általános adatvédelmi rendelet 15. cikkének (1) bekezdésében említett adatokat az érintett kérésére az adatvédelmi biztos rendelkezésére kell bocsátani, amennyiben az érintett nem jogosult hozzáférni a róla gyűjtött adatokhoz.

A magánélet munkahelyi védelméről szóló törvény (759/2004)

- 15 A magánélet munkahelyi védelméről szóló törvény (347/2019) 2. szakasza 4. §-ának második bekezdése értelmében a munkáltató köteles a munkavállalót előzetesen tájékoztatni a megbízhatóságának megállapítására szolgáló adatok beszerzéséről. A munkavállaló hitelképességének ellenőrzésekor a munkáltatónak arról is tájékoztatnia kell a munkavállalót, hogy a hitelinformációk melyik nyilvántartásból származnak. Ha a munkavállalóra vonatkozó adatokat a munkavállalótól eltérő személytől gyűjtötték, a munkáltatónak közölnie kell a munkavállalóval a kapott adatokat, mielőtt azokat a munkavállalót érintő döntések meghozatala során felhasználná. Az adatkezelő arra vonatkozó kötelezettségeit, hogy adatokat bocsásson az érintett rendelkezésére, és az érintettnek az adatokhoz való hozzáféréshez való jogát az általános adatvédelmi rendelet III. fejezete szabályozza.

A felhasználói naplóadatokhoz való hozzáférés jogára vonatkozó különös jogszabályok

- 16 Finnországban az általános adatvédelmi rendelet hatálybalépése előtt csak különös törvények írták elő a felhasználói naplóadatokhoz való hozzáférés jogát. Ilyen különös törvények a szociális és egészségügyi ellátással összefüggő ügyféladatok elektronikus kezeléséről szóló törvény (159/2007),² valamint a demográfiai információs rendszerről és a digitális és demográfiai információs intézet tanúsítási szolgáltatásairól szóló törvény (661/2009).³

A Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország; a továbbiakban: KHO) ítélkezési gyakorlata

- 17 Finnországban a KHO (legfelsőbb közigazgatási bíróság) a hatóságok tevékenységével kapcsolatos előzetes döntéseket hozott a hatósági tevékenység nyilvánosságáról szóló törvény (a továbbiakban: az információs szabadságról szóló törvény, 621/1999) alkalmazásával összefüggésben. Az általános adatvédelmi rendelet hatálybalépése előtt a KHO (legfelsőbb közigazgatási bíróság) például a

² Finlex: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070159>

³ Finlex: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090661>

2014. április 5-i határozatában (KHO:2014:69) megállapította, hogy a titokban tartandó naplóadatok nem a naplóadatokhoz hozzáférést kérő személyre, hanem az adatkezelési rendszerek felhasználóira vonatkoztak. A KHO (legfelsőbb közigazgatási bíróság) azonban ezenkívül azt is megállapította, hogy a rendőrség által adott magyarázatokból nem tűnt ki, hogy a naplóadatok rendelkezésre bocsátása olyan mértékben veszélyeztette volna a rendőrség feladatainak ellátását vagy a rendőrség tagjainak biztonságát, hogy a hozzáférés megadása ellentétes lett volna az információszabadságról szóló törvény 11. §-a második bekezdésének 1) pontja szerinti rendkívül fontos köz- vagy magánérdekekkel. Az érintett mint az eljárásban részt vevő fél ezért jogosult volt arra, hogy a rendőrségtől megkapja ezeket a naplóadatokat.

- 18 Az általános adatvédelmi rendelet hatálybalépését követően a KHO (legfelsőbb közigazgatási bíróság) 2020. június 11-i határozatában (KHO:2020:72) megállapította, hogy a közigazgatási bíróságnak nem csupán a hivatalos dokumentumok nyilvánosságára vonatkozó ügyként kellett volna kezelnie a közigazgatási határozat – az adóhatóság határozata – ellen indított keresetet, hanem az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseit alkalmazva az érintett hozzáférési jogára vonatkozó adatvédelmi ügyként is. A KHO (legfelsőbb közigazgatási bíróság) megállapította, hogy a határozatot meg kell semmisíteni, és az ügyet vissza kell utalni a közigazgatási bíróság elé azzal a kikötéssel, hogy az ügyet adatvédelmi ügyként is kezelje. Az eljárás a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem időpontjában még folyamatban van.

Az uniós jog releváns rendelkezései

Az általános adatvédelmi rendelet

- 19 Az általános adatvédelmi rendelet (60) preambulumbekzdése értelmében a tisztességes és átlátható adatkezelés elve megköveteli, hogy az érintett tájékoztatást kapjon az adatkezelés tényéről és céljairól. Az adatkezelő olyan további információt is az érintett rendelkezésére bocsát, amelyek a tisztességes és átlátható adatkezelés biztosításához szükségesek, figyelembe véve a személyes adatok kezelésének konkrét körülményeit és kontextusát.
- 20 A rendelet (63) preambulumbekzdése ([a finn nyelvi változat] helyesbítés[e]: HL L 74., 2021. március 4.) értelmében az érintett jogosult, hogy hozzáférjen a rá vonatkozóan gyűjtött adatokhoz, valamint arra, hogy egyszerűen és észszerű időközönként, az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében gyakorolja e jogát. Ez magában foglalja az érintett jogát arra, hogy az egészségi állapotára vonatkozó személyes adatokhoz – mint például a diagnózis, a vizsgálati leletek, a kezelőorvosok véleményei, valamint a kezeléseket és a beavatkozásokat tartalmazó egészségügyi dokumentációk – hozzáférjen. Ezért minden érintett számára biztosítani kell a jogot arra, hogy megismerje különösen a személyes adatok kezelésének céljait, továbbá ha lehetséges, azt, hogy a személyes adatok kezelése milyen időtartamra vonatkozik, a személyes adatok

címzettjeit, azt, hogy a személyes adatok automatizált kezelése milyen logika alapján történt, valamint azt, hogy az adatkezelés – legalább abban az esetben, amikor az profilalkotásra épül – milyen következményekkel járhat, továbbá hogy minderről tájékoztatást kapjon. Ha lehetséges, az adatkezelő távoli hozzáférést biztosíthat egy biztonságos rendszerhez, amelyen keresztül az érintett a saját személyes adataihoz közvetlenül hozzáférhet. Ez a jog nem érintheti hátrányosan mások jogait és szabadságait, beleértve az üzleti titkokat vagy a szellemi tulajdont, és különösen a szoftverek védelmét biztosító szerzői jogokat. Ezek a megfontolások mindazonáltal nem eredményezhetik azt, hogy az érintettől minden információt megtagadnak. Ha az adatkezelő nagy mennyiségű információt kezel az érintettre vonatkozóan, kérheti az érintettet, hogy az információk közlését megelőzően pontosítsa, hogy kérése mely információkra vagy mely adatkezelési tevékenységekre vonatkozik.

- 21 A rendelet 4. cikkének 1. pontja szerint „személyes adat” az azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.
- 22 A rendelet 5. cikke (1) bekezdésének a) és f) pontja, valamint 5. cikkének (2) bekezdése értelmében:
- (1) A személyes adatok:
- a) kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”);
- [...]
- f) kezelését oly módon kell végezni, hogy megfelelő technikai vagy szervezési intézkedések alkalmazásával biztosítva legyen a személyes adatok megfelelő biztonsága, az adatok jogosulatlan vagy jogellenes kezelésével, véletlen elvesztésével, megsemmisítésével vagy károsodásával szembeni védelmet is ideértve („integritás és bizalmas jelleg”).
- (2) Az adatkezelő felelős az (1) bekezdésnek való megfelelésért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelés igazolására („elszámoltathatóság”).
- 23 A rendelet 15. cikkének (1) bekezdése szerint az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e, és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy a személyes adatokhoz és a következő információkhoz hozzáférést kapjon ([a finn nyelvi változat] helyesbítés[e]: HL L 74., 2021. március 4.):
- a) az adatkezelés céljai;

- b) az érintett személyes adatok kategóriái;
- c) azon címzettek vagy címzettek kategóriái, akikkel, illetve amelyekkel a személyes adatokat közölték vagy közölni fogják, ideértve különösen a harmadik országbeli címzetteket, illetve a nemzetközi szervezeteket.
- 24 A rendelet 24. cikkének [omissis] (1) bekezdése értelmében az adatkezelő az adatkezelés jellege, hatóköre, körülményei és céljai, valamint a természetes személyek jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hajt végre annak biztosítása és bizonyítása céljából, hogy a személyes adatok kezelése e rendelettel összhangban történik. Ezeket az intézkedéseket az adatkezelő felülvizsgálja és szükség esetén naprakésszé teszi.
- 25 A rendelet 88. cikke a következőképpen szabályozza a személyes adatok foglalkoztatással összefüggő kezelését:
- (1) A tagállamok jogszabályban vagy kollektív szerződésekben pontosabban meghatározott szabályokat állapíthatnak meg annak érdekében, hogy biztosítsák a jogok és szabadságok védelmét a munkavállalók személyes adatainak a foglalkoztatással összefüggő kezelése tekintetében, különösen a munkaerő-felvétel, a munkaszerződés teljesítése céljából, ideértve a jogszabályban vagy kollektív szerződésben meghatározott kötelezettségek teljesítését, a munka irányítását, tervezését és szervezését, a munkahelyi egyenlőséget és sokféleséget, a munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot, a munkáltató vagy a fogyasztó tulajdonának védelmét is, továbbá a foglalkoztatáshoz kapcsolódó jogok és juttatások egyéni vagy kollektív gyakorlása és élvezete céljából, valamint a munkaviszony megszüntetése céljából.
- (2) E szabályok olyan megfelelő és egyedi intézkedéseket foglalnak magukban, amelyek alkalmasak az érintett emberi méltóságának, jogos érdekeinek és alapvető jogainak megóvására, különösen az adatkezelés átláthatósága, vállalkozáscsoporton vagy a közös gazdasági tevékenységet folytató vállalkozások ugyanazon csoportján belüli adattovábbítás, valamint a munkahelyi ellenőrzési rendszerek tekintetében.

A Bíróság releváns ítélkezési gyakorlata

- 26 Az Itä-Suomen hallinto-oikeusnak (kelet-finnországi közigazgatási bíróság) nincs tudomása arról, hogy ítélkezési gyakorlatában a Bíróság már értelmezte volna az általános adatvédelmi rendeletet hasonló helyzetben. Mivel az általános adatvédelmi rendelet nem szűkítette a személyes adat fogalmát, a Hallinto-oikeus (közigazgatási bíróság) megvizsgálta a Bíróságnak a személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/[4]6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (a továbbiakban: adatvédelmi irányelv) kapcsolatos ítélkezési gyakorlatát.

- 27 A Bíróság a *College van burgemeester en wethouders van Rotterdam kontra E. E. Rijkeboer* ítéletében (C-553/07, EU:C:2009:293) értelmezte az adatvédelmi irányelv 12. cikke szerinti adathozzáféréshez való jogot. Ez az ügy olyan helyzetre vonatkozott, amelyben megtagadták egy személytől a személyes adatainak a hozzáférés iránti kérelmet megelőző két év során harmadik személy számára történt továbbítására vonatkozó tájékoztatást. A Bíróság megállapította, hogy az irányelv által biztosított adathozzáféréshez való jog terjedelmének megítéléséhez először is meg kell határozni azon adatok körét, amelyekre a hozzáféréshez való jog kiterjed, majd az irányelv célkitűzéseinek fényében meg kell vizsgálni az irányelv 12. cikkének a) pontjában szereplő célt (az ítélet 40. pontja). A Bíróság által vizsgált ügyben az adatok két kategóriája jött számításba. Az első kategóriába egy önkormányzat birtokában lévő, magánjellegű adatok tartoztak, mint amilyen a név és a lakcím, amelyek a vizsgált ügyben alapvető adatok voltak. A Bíróság megállapította, hogy ezek az adatok az irányelv 2. cikkének a) pontja értelmében „személyes adatoknak” minősülnek, mivel azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozó információkról van szó. A második kategóriába tartoztak az azon címzettek vagy a címzettek kategóriáira vonatkozó információk, akik felé ezeket az alapvető adatokat továbbították, valamint az utóbbiak tartalmára vonatkozó információk is, e kategória tehát az alapvető adatok kezeléséhez kapcsolódott (az ítélet 41–43. pontja).
- 28 A Bíróság véleménye szerint a magánélet tiszteletben tartásához való jog magában foglalja, hogy az érintett személy megbizonyosodhasson arról, hogy személyes adatait helyesen és jogszerűen kezelik, vagyis különösen arról, hogy alapvető adatai helyesek, és azokat arra jogosult személyeknek továbbítják. Ahogyan az az irányelv (41) preambulumbekzdésében szerepel, a szükséges ellenőrzések elvégzése céljából minden személynek lehetővé kell tenni a rá vonatkozó, adatkezelés alatt álló adatokhoz való hozzáférés jogának gyakorlását. E tekintetben az irányelv 12. cikkének a) pontja biztosítja az alapvető adatokhoz, valamint az adatok címzettjeire vagy a címzettek kategóriáira vonatkozó információkhoz való hozzáférés jogát. A Bíróság véleménye szerint e hozzáféréshez való jog szükséges annak lehetővé tételéhez, hogy az érintett a 12. cikk b) és c) pontjában szereplő jogait gyakorolja, vagyis hogy kérelmére az adatkezelő helyesbítse, törölje vagy zárolja az olyan adatokat, amelyek kezelése nem felel meg az irányelv rendelkezéseinek (b) pont), vagy kérelmére az adatkezelő értesítse az adatokról tudomást szerző harmadik feleket e helyesbítésről, törlésről vagy zárolásról, kivéve ha ez lehetetlennek bizonyul, vagy aránytalanul nagy erőfeszítést igényel (c) pont) (az ítélet 49. és 50. pontja).
- 29 A Bíróság megállapította, hogy az adatvédelmi irányelv hatálya igen széles, és az irányelvben szereplő személyes adatok különfélék (az ítélet 59. pontja).
- 30 A Bíróság a *Peter Nowak kontra Data Protection Commissioner* ítéletében (C-434/16, EU:C:2017:994) értelmezte az adatvédelmi irányelv 2. cikkének a) pontja értelmében vett „személyes adat” fogalmát. Ez az ügy olyan helyzetre vonatkozott, amelyben egy nemzeti felügyeleti hatóság azzal az indokkal tagadta meg egy személytől a hozzáférést vizsgálóként írt vizsgadolgozatának javított

példányához, hogy az abban foglalt információk nem minősülnek személyes adatoknak. Ítéletében a Bíróság megállapította, hogy a „bármely információ” kifejezésnek a „személyes adat” fogalma adatvédelmi irányelv 2. cikke a) pontjában található meghatározásának keretében történő alkalmazása ugyanis az uniós jogalkotó azon célját tükrözi, hogy tág jelentést adjon e fogalomnak. Ez a fogalom nem korlátozódik az érzékeny vagy magánjellegű információkra, hanem potenciálisan magában foglal minden típusú információt, függetlenül attól, hogy azok objektív vagy például vélemény vagy értékelés formájában szubjektív jellegűek, feltéve hogy az adott személyre „vonatkoznak”. Az utóbbi feltétel akkor teljesül, ha az információ tartalmánál, céljánál vagy hatásánál fogva egy meghatározott személyhez kapcsolódik (az ítélet 34. és 35. pontja).

- 31 A Bíróság véleménye szerint azt a megállapítást, miszerint a vizsgáztatónak a vizsgázó vizsga során adott válaszaira vonatkozó megjegyzései olyan információknak minősülnek, amelyek tartalmuknál, céljuknál és hatásuknál fogva e vizsgázóhoz kapcsolódnak, nem kérdőjelezi meg az a tény, hogy a megjegyzések egyúttal a vizsgáztatóra vonatkozó információknak is tekinthetők (az ítélet 44. pontja).
- 32 A Bíróság megállapította továbbá, hogy egy szakmai vizsga során adott írásbeli válaszok és a vizsgáztató e válaszokra vonatkozó esetleges megjegyzései „személyes adatoknak” való minősítésének tagadása azzal a következménnyel járna, hogy ezen információkat teljesen kivonnák a személyes adatok védelme tárgyában fennálló elvek és garanciák tiszteletben tartása alól, különösen az ilyen adatok minőségére vonatkozó elvek alól, amelyeket az adatvédelmi irányelv 6. és 7. cikke mond ki, valamint az érintett személy hozzáféréshez, helyesbítéshez és tiltakozáshoz való, ezen irányelv 12. és 14. cikkében előírt joga alól, továbbá a felügyelő hatóság által az említett irányelv 28. cikke értelmében gyakorolt felügyelete alól (az ítélet 49. pontja).
- 33 Ítéletében a Bíróság megállapította, hogy az adatvédelmi irányelv 2. cikkének a) pontját akként kell értelmezni, hogy az alapügy körülményeihez hasonló körülmények között valamely vizsgázó által egy szakmai vizsga során adott írásbeli válaszok és a vizsgáztató e válaszokra vonatkozó esetleges megjegyzései e rendelkezés értelmében személyes adatoknak minősülnek.

Az előzetes döntéshozatal szükségessége

- 34 Az Itä-Suomen hallinto-oikeus (kelet-finnországi közigazgatási bíróság) véleménye szerint az eljárás tárgyát az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének 1. pontja értelmében vett „személyes adat” fogalmának értelmezése, valamint az érintettnek a 15. cikk (1) bekezdésében biztosított azon joga képezi, hogy hozzáférést kérjen az adatkezelő által gyűjtött személyes adataihoz.
- 35 A magánélet általános adatvédelmi rendelet által védett tiszteletben tartása megköveteli, hogy a személyes adatok kezelését az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően jogszerűen és tisztességesen,

valamint az érintett számára átlátható módon, valamint ugyanezen bekezdés f) pontjának megfelelően oly módon végezzék, hogy biztosítva legyen a személyes adatok megfelelő biztonsága többek között az adatok jogosulatlan vagy jogellenes kezeléssel szembeni védelme révén. Az 5. cikk (2) bekezdése szerint továbbá az adatkezelő felelős az (1) bekezdésnek való megfelelésért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelés igazolására („elszámoltathatóság”). Elszámoltathatósága érdekében az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet 24. cikkének (1) bekezdése alapján megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket kell végrehajtania annak biztosítása és bizonyítása céljából, hogy a személyes adatok kezelése az általános adatvédelmi rendelettel összhangban történik. Ezért az adatkezelők naplóadatokat gyűjtenek az érintettek személyes adatait kezelő személyekről és a személyes adatok kezelésének [időpontjáról].

- 36 A 15. cikk szerint az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e, és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy hozzáférést kapjon a személyes adatokhoz és az adatkezelés céljához, az érintett [személyes adatok kategóriáihoz], valamint a címzettekhez vagy címzettek kategóriáihoz. E cikk alapján nem egyértelmű azonban, hogy az adatkezelő által a rendelet 24. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettsége keretében gyűjtött információk, amelyekből kiderül az érintett személyes adatait kezelő személyek személyazonossága és a személyes adatok kezelésének időpontja, a 15. cikk (1) bekezdése szerinti olyan információknak minősülnek-e, amelyekhez az érintett jogosult hozzáférni, vagy kizárólag a személyes adatokat kezelő személyek olyan személyes adatainak, amelyekhez az érintett nem jogosult hozzáférni.
- 37 Az általános adatvédelmi rendelet (9) preambulumbekkezdése megállapítja, hogy a 95/46/EK adatvédelmi irányelv célkitűzései és elvei továbbra is érvényesek, azonban az irányelv nem akadályozta meg sem azt, hogy az Unió tagállamaiban az adatvédelem végrehajtása széttagolt módon valósuljon meg, sem a jogbizonytalanságot, sem pedig azt, hogy széles körben az a benyomás alakuljon ki, hogy természetes személy védelme – különösen az online tevékenységek esetében – jelentős kockázatoknak van kitéve. Az általános adatvédelmi rendelet (10) preambulumbekkezdése szerint továbbá a természetes személyeknek a személyes adataik kezeléséhez kapcsolódó alapvető jogai és szabadságai védelmére vonatkozó szabályok következetes és egységes alkalmazását az Unió egész területén biztosítani kell.
- 38 A jelen eljárásban felmerül a kérdés, hogy J. M.-nek ténylegesen lehetősége van-e megbizonyosodni személyes adatai kezelésének jogszerűségéről. A felhasználói naplóadatok és azok nyilvántartása információt tartalmaz arról, hogy a kezelt személyes adatokat ellenőrizték (tartalmi tényező), és azok felhasználása valószínűleg érinti J. M.-nek a magánélet védelméből eredő jogait (következmenyelem). Az érintett hozzáférési joga az általános adatvédelmi rendelet által az érintett számára biztosított jogok egyik lényeges eleme, és e jog gyakorlása gyakran megelőzi az általános adatvédelmi rendelet szerinti egyéb jogok, például a VIII. fejezetben szabályozott jogorvoslatok gyakorlását. Ezért

például az általános adatvédelmi rendelet 77. cikke által minden érintett számára biztosított, a felügyeleti hatóságnál történő panasztételhez való jog önmagában nem elegendő eszköz ahhoz, hogy az érintett valamennyi fent említett jogát egységesen biztosítsa az Európai Unióban. A Bíróság előzetes döntéshozatalára azért van szükség, mert az általános adatvédelmi rendeletről nem derül ki egyértelműen, hogy az érintett csak a saját tényleges ügyfeladataihoz és az azokhoz tartozó esetleges megjegyzésekhez jogosult-e hozzáférni, vagy az arra vonatkozó információkhoz is, hogy ki, mikor és milyen célból kezelte ügyfeladatait. A jelen eljárásban az adatokat kezelő személy helyzetét a hozzáférési jogát gyakorló érintett helyzetéhez képest kell értékelni. Ha az érintetteknek az adatkezelő által gyűjtött különböző információkhoz való hozzáféréshez való jogai tagállamonként eltérnek, akkor az érintettek lakóhelyük és állampolgárságuk alapján eltérő bánásmódban részesülnek.

- 39 A nemzeti felügyeleti hatóság, azaz az adatvédelmi biztos helyettese szintén egyetértett azzal, hogy a jelen eljárásban előzetes döntéshozatal iránti kérelmet kell az Európai Unió Bírósága elé terjeszteni.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 40 Az Itä-Suomen hallinto-oikeus (kelet-finnországi közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- 1) Úgy kell-e értelmezni az érintettet az általános adatvédelmi rendelet 15. cikkének (1) bekezdése alapján megillető hozzáférési jogot a rendelet 4. cikkének 1. pontja értelmében vett „személyes adat” [fogalmával] összefüggésben, hogy az adatkezelő által gyűjtött azon információk, amelyekből kiderül, hogy ki, mikor és milyen célból kezelte az érintett személyes adatait, nem minősülnek olyan információknak, amelyekhez az érintett jogosult hozzáférni, különösen azért, mert az adatkezelő munkavállalóira vonatkozó adatokról van szó?
- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén, és ha az érintett az általános adatvédelmi rendelet 15. cikkének (1) bekezdése alapján nem jogosult hozzáférni az első kérdésben említett információkhoz, mert azok nem minősülnek az érintettnek az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének 1. pontja szerinti „személyes adatának”, akkor a jelen ügyben azokat az információkat is figyelembe kell venni, amelyekhez az érintett a 15. cikk (1) bekezdésének [a)–h)] pontja alapján jogosult hozzáférni:
 - a) Hogyan kell értelmezni az adatkezelésnek a 15. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett célját az érintett hozzáférési jogának terjedelmére tekintettel, azaz megalapozhatja-e az adatkezelés célja az adatkezelő által gyűjtött

felhasználói naplóadatokhoz, például az adatokat kezelő személy személyes adataira vonatkozó információkhoz, valamint a személyes adatok kezelésének időpontjához és céljához való hozzáféréshez való jogot?

- b) Ebben az összefüggésben bizonyos feltételek mellett a személyes adatoknak az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti címzettjeinek tekinthetők-e a J. M. ügyfeladatait kezelő személyek, akikről az érintett jogosult tájékoztatást kapni?
- 3) Jelentőséggel bír-e az eljárás szempontjából, hogy egy szabályozott tevékenységet folytató bankról van szó, vagy hogy J. M. a bank alkalmazottja és ügyfele is volt egyidejűleg?
- 4) Jelentőséggel bír-e a fent megfogalmazott kérdések értékelése szempontjából, hogy J. M. adatait az általános adatvédelmi rendelet hatálybalépése előtt kezelték?

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM